

Αθήνα, 27 Οκτωβρίου 2015

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς
τους κ.κ. Υπουργούς
Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων και
Οικονομίας, Ανάπτυξης, και Τουρισμού

ΘΕΜΑ: Επιστροφή αρχαιολογικών θησαυρών Βόρειας Πιερίας. Αξιοποίηση και ανάδειξή τους μέσω των μουσειακών χώρων της Βόρειας Πιερίας.

Τα ευρήματα των σωστικών ανασκαφών της Πύδνας και της ευρύτερης περιοχής της συνιστούν το πιο πλήρες και εντυπωσιακό διαχρονικό σύνολο, στα όρια της Κεντρικής Μακεδονίας. Για τη στέγαση του πλούσιου αυτού συνόλου η τότε Κοινότητα Μακρυγιάλου παραχώρησε οικοπέδο δημοτικής ιδιοκτησίας και συνολικού εμβαδού 7.387 τ.μ. στο κέντρο του Μακρυγιάλου με σκοπό την κατασκευή ενός κτιρίου που θα λειτουργούσε ως εκθεσιακός/εργαστηριακός/αποθηκευτικός χώρος. Ήδη από τις αρχές του 1998 ξεκίνησε η οικοδόμηση του κτιρίου με πόρους που εξασφάλισε η ίδια η Κοινότητα Μακρυγιάλου.

Με το με αρ. πρωτ. ΥΠΠΟ/ΑΠΑΛΛ./Φ04Α-292/3108/1260π.ε./9-1-2007 έγγραφο του ΥΠ.ΠΟ ο τότε Υπουργός Πολιτισμού κ. Γ. Βουλγαράκης αποδέχτηκε τη δωρεάν παραχώρηση χρήσης του οικοπέδου με το υφιστάμενο σε αυτό ημιτελές κτίριο με τη δέσμευση "Το ΥΠΠΟ θα αποπερατώσει το προαναφερόμενο ημιτελές κτήριο το οποίο θα χρησιμοποιηθεί για τη στέγαση των ευρημάτων από ανασκαφές της ευρύτερης περιοχής της Βόρειας Πιερίας". Στη συνέχεια, και μετά από συνεχόμενες προσπάθειες και επαφές της ΚΖ' ΕΠΚΑ και του Δήμου Μεθώνης, παραχωρήθηκε το οικόπεδο από το Δήμο στο Υπουργείο για 99 χρόνια, ενώ η κατασκευή/ολοκλήρωση του Κτιρίου και η διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου εντάχθηκε ως Πράξη στο Ε. Π. «Μακεδονία-Θράκη» του ΕΣΠΑ 2007-2013.

Εν όψει της ολοκλήρωσης των εργασιών στα πλαίσια των συμβατικών υποχρεώσεων του ΕΣΠΑ πρέπει να τονιστούν τα εξής:

Το τεράστιο υλικό είναι διασκορπισμένο σε τρεις αποθήκες της Αρχαιολογικής Συλλογής Μακρυγιάλου που έχουν παραχωρηθεί από την Τοπική Αυτοδιοίκηση, στις αποθήκες του αρχαιολογικού μουσείου Δίου, ενώ τα πιο ευαίσθητα και πολύτιμα φυλάσσονται στο Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης (ΑΜΘ). Στο τελευταίο φυλάσσονται ευρήματα από ανασκαφές στη βόρεια Πιερία έως το 2003, όταν η Πιερία υπαγόταν στην αρμοδιότητα της ΙΣΤ' ΕΠΚΑ, η οποία στεγαζόταν στο ΑΜΘ. Κατόπιν του διαχωρισμού της ΙΣΤ' ΕΠΚΑ και του ΑΜΘ, σύμφωνα με το με αρ. πρωτ. 16998/2160/22.2.2006 του τότε γενικού Διευθυντή της ΓΔΑΠΚ κ. Λάζαρου Κολώνα, ορίστηκε η κατανομή του αρχαιολογικού υλικού -που βρισκόταν στις αποθήκες του ΑΜΘ- στην ευθύνη των δύο Υπηρεσιακών Μονάδων με χρονικό όριο το έτος 1980. Ειδικότερα, επί λέξει ως προς την εν λόγω κατανομή των ευρημάτων αναφέρεται: "...αυτά να διαχωριστούν και μέχρι του έτους 1980 συμπεριλαμβανομένου θα ανήκουν στην ευθύνη του Αρχαιολογικού Μουσείου Θεσσαλονίκης και από το έτος 1981 και μετά θα ανήκουν στην ευθύνη της ΙΣΤ' ΕΠΚΑ.". Με το με αρ. πρωτ. 951/03.03.2006 έγγραφο της Γενικής Γραμματείας του ΥΠ.ΠΟ έγινε αποδεκτό το σχέδιο της κατανομής αυτής, από τον τότε Γ.Γ. του ΥΠ.ΠΟ κ. Χρ. Ζαχόπουλο, και απεστάλη για εκτέλεση στο ΑΜΘ και στην ΙΣΤ' ΕΠΚΑ.

Με το με αρ. πρωτ. 2817/12.5.2011 έγγραφο της Γ. Γ. του ΥΠ.ΠΟ.Τ. κ Α. Μενδώνη, στο πνεύμα της συνένωσης των αρχαιοτήτων και εν γένει του υλικού των Εφορειών Αρχαιοτήτων, επιτασσόταν η παράδοση σχετικών αρχείων και αρχαιοτήτων από τις παλιές Εφορείες σε νεοσυσταθείσες. Ως απάντηση σε αυτό το έγγραφο η ΚΖ' ΕΠΚΑ, με το με αρ. πρωτ. 1564/30-6-2011 έγγραφο της, τόνισε τη μοναδικότητα του συνόλου των αρχαιοτήτων από τη βόρεια Πιερία, επεσήμανε την επιβεβλημένη αναγκαιότητα της συνένωσης των ευρημάτων και πρότεινε να μεταφερθούν αυτά με την ολοκλήρωση του νέου κτηρίου.

Ακολούθησε έγγραφο αίτημα της ΚΖ' ΕΠΚΑ προς το ΑΜΘ (1265/17-04-2013) για τη σταδιακή μεταφορά των ευρημάτων στο πλαίσιο υλοποίησης πλέον του έργου (σύνταξη μουσειολογικής και μουσειογραφικής μελέτης).

Με το με αρ. πρωτ. 1024/10-06-2013 έγγραφο το ΑΜΘ αποδέχτηκε το αίτημα με τους όρους α) να συνταχθεί, από υπάλληλο της Εφορείας, κατάλογος του αποθηκευμένου υλικού, β) να οργανωθεί η μεταφορά με ευθύνη της και γ) να εισαχθεί το θέμα στο Τοπικό Συμβούλιο Μνημείων Κεντρικής Μακεδονίας.

Παρόλα αυτά το ΑΜΘ με το με αρ. πρωτ. 135/20.01.2015 έγγραφο του αντιδρά στην μεταφορά των ευρημάτων της βόρειας Πιερίας, ισχυριζόμενο μάλιστα ότι ουδέποτε ζητήθηκε εγγράφως η επιστροφή τους.

Η παραμονή των ευρημάτων της βόρειας Πιερίας στο ΑΜΘ διασπά το πλούσιο αυτό και μοναδικό υλικό, δημιουργεί αξεπέραστα προβλήματα στη μελέτη και τελική δημοσίευση του, και κυρίως υπονομεύει την ανάπτυξη της βόρειας Πιερίας. Κατά συνέπεια οι τοπικές κοινωνίες της βόρειας Πιερίας θα προβάλλουν σταθερή αντίδραση στην αθέτηση των ανειλημμένων δεσμεύσεων του Υπουργείου Πολιτισμού.

Κατόπιν των παραπάνω ερωτώνται οι κ. κ. Υπουργοί:

- 1. Θα στηρίξουν τις προσπάθειες των τοπικών φορέων για την επιστροφή των αρχαιολογικών θησαυρών στον τόπο όπου δικαιωματικά ανήκουν;**
- 2. Θα προβούν στις απαραίτητες ενέργειες για την ενίσχυση και λειτουργία των απαραίτητων κτιριακών και άλλων υποδομών που απαιτούνται για τη μεταφορά και στέγασή τους;**
- 3. Θα εργαστούν για την ενσωμάτωση των προσπαθειών ανάδειξης της Βόρειας Πιερίας ως τουριστικού προορισμού αρχαιολογικού ενδιαφέροντος στο Εθνικό σχέδιο Τουρισμού;**

Οι ερωτώντες Βουλευτές

Σκούφα Ελισσάβετ (Μπέττυ)

Καστόρης Αστέριος

Τζαμακλής Χαρίλαος